
Zasady funkcjonowania funduszu sołeckiego w warunkach jego fakultatywności oraz przyczyn obniżen w zwrocie gminom części poniesionych wydatków były tematem wystąpienia resortu spraw wewnętrznych i administracji na listopadowym posiedzeniu sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji.

Szymon Wróbel, zastępca dyrektora w Departamencie Administracji Publicznej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji 7 listopada br. tłumaczył, że fundusz sołecki jest formą budżetu partycypacyjnego, który w aktualnym stanie prawnym działa na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim. Wydatki wykonane w jego ramach są po części refundowane z budżetu państwa. I tak na gruncie poprzednio obowiązującej ustawy z 2009 r. refundacja ta wynosiła procentowo 10%, 20% i 30%. Ustawą z 2014 r. refundacja została zwiększona o 10% – do 20%, 30% i 40%. Zasada, którą realizuje ta ustawa jest taka, że największą refundację otrzymują gminy najuboższe, natomiast najmniejszą – gminy najbogatsze. W związku z faktem, że ustawa z 2014 r. była uchwalona z przedłożenia rządowego zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych, zawiera maksymalne limity wydatków z budżetu państwa określone w perspektywie 10-letniej od roku 2014 do roku 2023. Ten limit wydatków w 2014 r. wynosił 68 mln zł, w roku bieżącym jest to 135 500 tys. zł, natomiast w 2023 r. – czyli w końcu obowiązywania tej reguły wydatkowej – jest to 152 500 tys. zł.

Minister właściwy do spraw administracji publicznej monitoruje te wydatki w oparciu o informacje przekazywane przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, które są zbierane przez wojewodów. Co do zasady to zapotrzebowanie na środki budżetowe w zasadzie co roku przewyższa te limity określone w ustawie o funduszu sołeckim, wprowadzany jest mechanizm korygujący. Jeśli chodzi o dane dotyczące przekroczenia zapotrzebowania w stosunku do limitu określonego w ustawie o funduszu sołeckim w 2015 r. było to przekroczenie o ponad 5 mln zł. Była to refundacja wydatków wykonanych w 2014 r. W 2016 r. nie było takiej konieczności, ponieważ zapotrzebowanie nie przekroczyło limitu wydatków określonych w ustawie o funduszu sołeckim. W 2017 r. przekroczenie wynosiło ponad 16 mln zł. W 2018 r. jest to niemal 20 mln zł. Zebrane informacje wskazują, że w 2019 r. nastąpi przekroczenie o ponad 55 mln zł, natomiast w 2020 r. nasze dane wskazują, że to przekroczenie będzie większe o ponad 74 mln zł.

W związku z tymi przekroczeniami następuje zmniejszenie procentowej refundacji wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego. I tak w 2015 r. wynosiło to odpowiednio w poszczególnych grupach gmin 37,8% – w grupie gmin, które otrzymują 40% refundację. 28,3% – w gminach, które otrzymują 30% refundację i 18,9% w grupie gmin, które otrzymują 20% refundację. Według danych resortu spraw wewnętrznych i administracji w roku obecnym ta refundacja odpowiednio wynosi 34,9%, 26,2% i 17,4%. Natomiast w 2020 r. będą to wartości niższe w związku ze znacznym przekroczeniem limitu wydatków. W grupie gmin, które otrzymywałyby 40% będzie to zwrot 26,2%, w grupie gmin otrzymujących 30% będzie to 19,6% a w gminach otrzymujących 20% zwrot będzie to 13,1%. Skąd ta tendencja wzrostowa? Ja mówił dyrektor Szymon Wróbel, nastąpił istotny wzrost liczby gmin, w których wyodrębniony jest fundusz sołecki. W 2009 r. było to 54% gmin, natomiast w roku obecnym jest to ponad 73%. Ten istotny wzrost nastąpił po uchwaleniu ustawy zwiększającej refundację w 2014 r. i wprowadzającej pewne mechanizmy uelastyczniające wydatkowanie środków w ramach funduszu sołeckiego.

Kolejny czynnik, który wpływa na to, że następuje znaczne przewyższenie zapotrzebowania w stosunku do limitu wydatków, jest związane z wysokością wydatków wykonywanych w ramach funduszu sołeckiego. W 2010 r. wydatki wykonane w danych gminach, w których funkcjonuje fundusz sołecki, oscylowały w okolicach 168 mln zł. W roku obecnym jest to 558 mln zł, natomiast w 2019 r. zaplanowano wydatki na poziomie 623 mln zł. Na liczbę gmin, w których realizowany jest fundusz

O funduszu sołeckim w Sejmie

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: sobota, 15, grudzień 2018 10:13

Sylwia Cyrankiewicz-Gortyńska

Odsłony: 1384

sołecki i wydatkowane są środki w ramach funduszu sołeckiego nakłada się to, że następuje wzrost zamożności tych gmin. Świadczy o tym wskaźnik kb, który według ustawy jest wykorzystywany do obliczania środków przypadających na dane sołectwo. I tak w 2010 r. ten wskaźnik kb wynosił 2312 zł, natomiast w 2019 r. są to już 4164 zł.

Jak podawał przedstawiciel MSWiA, zauważalna jest ponadto tendencja, że nie wszystkie środki zaplanowane w ramach funduszu sołeckiego dla poszczególnych sołectw są wydatkowane w 100%. Jest to związane głównie z tym, że są pewne oszczędności na etapie realizacji funduszu sołeckiego. W 2011 r. faktyczna realizacja rezerwy celowej oscylowała w okolicach 80%, natomiast w roku obecnym i w latach poprzednich tak naprawdę od 2014 r. wykonanie wykorzystania rezerwy oscyluje w okolicach 90%.

Po wystąpieniu Szymona Wróbla, głos zabrał poseł Ryszard Wilczyński, który wystąpił z postulatem nowelizacji ustawy o funduszu sołeckim mającym na celu podniesienie limitów.

Źródło: www.sejm.gov.pl